

[Finansministeren.]

rimeligt at henstille til det enkelte land at tage op til overvejelse.

Gennemgående går disse henstillinger naturligvis ud på en mere eller mindre omfattende forøgelse af de forsvarsbudgetter, landene oprindeligt havde planlagt og indsendt til komiteen. Der er her taget hensyn til, om det pågældende land kan siges i forhold til de andre lande at bære en stor eller lille forsvarsbyrde. Men der er ikke her gaaet frem efter en matematisk formel. Selvfølgelig må der tages hensyn til, at visse lande har forpligtelser udenfor det egentlige NATO-område. Der må også tages hensyn til andre specielle forhold i de enkelte lande; overhovedet er det naturligvis ikke hensigten at udviske den forskel i levestandard og i mange andre økonomiske forhold, der findes mellem landene. Disse forskelligheder er jo historisk betingede og for en stor del ret rodfæstede. Det vil nok være rimeligt, at der efterhånden som samarbejdet indenfor denne landegruppe udvides, finder en vis udjævning sted, men det problem, man i øjeblikket stiller sig, kan nærmere betegnes som det langt mere begrænsede at undersøge, hvilke lande der i den nuværende situation bedst kan tåle en væsentlig forøgelse af forsvarsbudgettet, når hensigten er at undgå alvorlige økonomiske, sociale og politiske forstyrrelser. Derfor bliver der ikke alene taget hensyn til, om et land i forhold til sin nationalindkomst har et stort eller et lille forsvarsbudget, men også til om dets bytteforhold for tiden er særlig stærkt påvirket af begivenhederne, om det har en betydelig ledig produktionskapacitet, der kan tages i brug, o. s. v.

Jeg kan naturligvis ikke gøre rede for de henstillinger, der er rettet til de andre lande. Generelt kan det siges, at Danmark ikke er det land, overfor hvilket man foreslår den største budgetforhøjelse, men vi ligger dog i den øverste ende med hensyn til den procentvise forhøjelse, der foreslås. Dette hænger sammen med, at selvom man tager hensyn til den meget omfattende nationalindkomstberegning, vi foretager, har Danmark i forhold til de andre lande for tiden et lille forsvarsbudget sammenlignet med vore indkomster og vor levestandard. Der er imidlertid, som jeg senere skal omtale, taget hensyn til vort dårlige bytteforhold.

Vender vi os nu specielt til henstillingerne til Danmark, samler den militære del deraf sig ganske naturligt om et enkelt punkt. Der er også andre mindre punkter,

men et enkelt punkt er det helt centrale. Som almindeligt bekendt er den kampklare styrke, som Danmark med den nuværende tjenestetid vil kunne have parat, meget lille, selv når opbygningen af vort forsvar er længere fremskreden end i dag. Den er så lille, at hvis et angreb skulle komme omtrent uden varsel, kan man ikke regne med, at den yder fornøden dækning for den mobilisering af større styrker, som må være formålet i de første dage efter et angreb. Der er derfor en alvorlig risiko både for, at den fornødne mobilisering af vore egne styrker ikke kan nå at finde sted, og for at hjælp udefra ikke kan komme frem i tilstrækkeligt omfang, før den danske dækningsstyrke bryder sammen. Og i så fald vil de ret betydelige beløb, vi i dag ofrer på vort forsvar, jo for en stor del være spildt. Derfor henstilles det til os at tilvejebringe en større dækningsstyrke, nærmere bestemt kampklare styrker til sammen 1 divisions størrelse. En division er ca. 18 000 mand foruden befalingsmænd m. v. Det hold, der indkaldes hvert halve år, er vel kun ca. 9 000 mand, men det første halve års hold er jo rekrutter, der ikke er sådan uddannede, at de kan overføres til de kampklare styrker. Med den nuværende 12 måneders tjenestetid har vi derfor kun uddannede folk svarende til et halvt års hold eller en halv division. For at få en hel division må vi forlænge tjenestetiden til 18 måneder, således at der er tre halve års hold hver på ca. 9 000 mand til hæren — heraf det ene halve års hold under rekrutuddannelse, medens de to andre halve års hold tilsammen indgår i den opstillede dækningsstyrke. Henstillingen går derfor ud på, at vi så snart som muligt skal forlænge tjenestetiden til 18 måneder.

Udover dette er der en række mere specielle henstillinger af militær karakter, f. eks. at vi yderligere skal forøge den hårde kerne i hæren udover det, der allerede er besluttet. Men iøvrigt skal jeg ikke komme ind på disse mere militærtekniske problemer, som vi ikke behøver at tage stilling til i dag. Forsvarsministeren har taget dem op til overvejelse.

På det økonomiske område har bladene jo allerede bragt mange forlydender. Det vil derfor være rimeligt at skabe klarhed. Efter den orientering, jeg har fået fra komiteens sekretariat, må man regne med, at forslaget vil gå ud på, at vore forsvarsbudgetter, som vi har indsendt for 3 års perioden, 1951—54, nærmere bestemt fra 1. juli 1951 til 30. juni 1954, som helhed skal forhøjes med ca. 40 pct., nærmere bestemt